

Kształtowanie się poczucia podmiotowości kobiet objętych wsparciem instytucji pomocy społecznej

Abstrakt

Rozprawa jest próbą rekonstrukcji procesu kształtowania poczucia podmiotowości kobiet objętych wsparciem instytucji pomocy społecznej.

Pierwszy rozdział dysertacji został poświęcony analizie teoretycznej pojęcia poczucia podmiotowości. Stanowi próbę poszukiwań odpowiedzi na pytanie: Czym jest doświadczenie własnej podmiotowości przez jednostkę, czym jest poczucie podmiotowości?

Wyodrębniono następujące predykaty składające się na badane zagadnienie: świadomość własnego Ja, wolność oraz relacyjność. Obrano perspektywę wybranych komunitarystów, między innymi Charlesa Taylora i Alasdaira MacIntyre'a, jako przestrzeń rozumienia wyłonionych kategorii. Rozważania poświęcone zagadnieniu poczucia podmiotowości miały na celu wyłonienie pojęcia uwrażliwiającego, które nakierowało autorkę na poszukiwanie, w pozyskanym materiale empirycznym, wybranych kategorii, składających się na poczucie podmiotowości.

W drugim rozdziale rozprawy zaprezentowano metodę i technikę autobiograficznego wywiadu narracyjnego opracowaną przez niemieckiego socjologa, Fritza Schützego. Przedstawiona ścieżka badawcza jest jedną z metod z obszaru szeroko pojętych badań biograficznych. Przedstawiono strategię zbierania materiału badawczego oraz opisano proces analityczny, który został zastosowany w dysertacji. Zaprezentowano problematykę badawczą, postawiono pytanie: Jak przebiega proces kształtowania poczucia podmiotowości kobiet objętych wsparciem instytucji pomocy społecznej?

Trzeci rozdział dysertacji zawiera prezentację autorskiego projektu naukowego, w ramach którego, na podstawie zebranego materiału empirycznego, stosując strategię analityczną wywiadu narracyjnego Schützego, wyłoniono cztery procesualne modele biografii.

Stosując procedurę zbierania i analizy danych empirycznych Schützego, jak również analizując kategorie składające się na badane w dysertacji zagadnienie oraz sposób, w jaki ujawniały się w wywiadach, zrekonstruowano proces kształtowania poczucia podmiotowości kobiet objętych wsparciem instytucji pomocy społecznej.

SŁOWA KLUCZOWE

Podmiot, podmiotowość, poczucie podmiotowości, świadomość własnego Ja, wolność, relacyjność, badania biograficzne, wywiad narracyjny, wywiady autobiograficzne, instytucje pomocy społecznej.

Elżbieta Czerwka-Szczupaniak